

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2025/2026-45)

DÜNYA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GÜNÜ 28 NİSAN (2026)

İş sağlığı ve güvenliği, yapılan işten veya çalışılan iş yerinden kaynaklanan tehlikelerin, genel çevre ve toplum üzerindeki etkileri de dikkate alınarak öngörülmesi, tanınması, değerlendirilmesi ve kontrol edilmesini, iş yeri ortamının iyileştirilmesini hedefleyen sistemli bilimsel çalışmalar bütünüdür. İş yeri ortam koşulları ve çalışma koşulları sağlık düzeyinin önemli belirleyicilerindedir.¹ Dünya genelinde milyonlarca insan, yaralanma, hastalık veya ölüme yol açabilecek güvensiz ve sağlıksız çalışma koşullarıyla karşı karşıya kalmaya devam etmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü (UÇÖ)'ne göre güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı, çalışma yaşamının temel bir ilkesi ve hakkı olup insana yakışır iş, sosyal adalet ve sürdürülebilir kalkınmanın temel yapı taşlarından biridir.² UÇÖ verilerine göre, her yıl yaklaşık 2,93 milyon çalışan iş ile ilişkili nedenler sonucu hayatını kaybetmektedir. Bunun yanı sıra dünya genelinde yaklaşık 395 milyon çalışan her yıl ölümcül olmayan iş kazaları yaşamaktadır.³

Türkiye'ye ilişkin iş sağlığı ve güvenliği göstergeleri incelendiğinde, her 100.000 çalışan başına 4.409 ölümcül olmayan iş kazası meydana geldiği görülmekte olup, bu değer Türkiye'nin küresel düzeyde en yüksek sıklığa sahip ülkeler arasında yer aldığını göstermektedir. Ayrıca iş kazalarına bağlı ölüm sıklığı her 100.000 çalışan için 11 olarak bildirilmektedir.⁴

Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü, iş kazaları ve meslek hastalıklarının küresel düzeyde önlenmesine dikkat çekmeyi amaçlayan önemli bir farkındalık günüdür. Bu kapsamda, sorunun büyüklüğüne uluslararası düzeyde dikkat çekilmesi, güvenli ve sağlıklı bir çalışma kültürünün geliştirilmesi hedeflenmektedir. Dünyanın birçok yerinde kamu otoriteleri, sendikalar, işveren örgütleri ve iş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri tarafından çeşitli etkinliklerle anılan 28 Nisan, 1996 yılından bu yana sendikal hareket tarafından "Hayatını Kaybeden ve Yaralanan İşçileri Anma Günü" olarak kabul edilmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü ise 2003 yılında bu sürece dahil olmuş ve 28 Nisan'ı Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü olarak benimseyerek iş sağlığı ve güvenliği alanında uluslararası farkındalığın artırılması için etkinlikler düzenlemektedir.⁵

Her yıl farklı temalar çevresinde şekillenen özel günün 2022 yılı teması, "Olumlu Bir İş Sağlığı ve Güvenliği Kültürü Oluşturmak", 2023 yılı teması "Güvenli ve Sağlıklı Bir Çalışma Ortamı, İşte Temel Bir Prensiptir ve Haktır", 2024 yılı teması "Değişen İklimde İş Sağlığı ve Güvenliğinin Sağlanması" ve 2025 yılı teması ise "İş Sağlığı ve Güvenliğinde Devrim: Yapay Zekâ ve Dijitalleşmenin Rolü" olarak belirlenmiştir.⁶

¹ Yıldız AN, Şahan C. (2020). İş Sağlığı ve Güvenliği Temel Kavramlar. İçinde A. N. Yıldız & A. Sandal (Ed.), *İş Sağlığı ve Güvenliği Meslek Hastalıkları*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

² [İnternet] Safety and health at work, ILO. <https://www.ilo.org/topics-and-sectors/safety-and-health-work> Erişim Tarihi:10.04.2026

³ International Labour Organization. A call for safer and healthier working environments. Geneva: ILO; 2023. <https://doi.org/10.54394/HQBQ8592>

⁴ [İnternet] Occupational safety and health indicators, Statistics on safety and health at work, ILOSTAT, ILO. <https://ilostat.ilo.org/topics/safety-and-health-at-work/#see-also> Erişim Tarihi:10.04.2026

⁵ [İnternet] History of 28 April, ILO. <https://www.ilo.org/resource/history-28-april> Erişim Tarihi:10.04.2026

⁶ [İnternet] Yıldırım H, Yıldız AN, Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü, HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi 2024/2025-45. <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/Erisim:28.04.2025>.

Bu doküman, Dr. Yağmur Ünal tarafından, Prof. Dr. Ali Naci Yıldız danışmanlığında 10.04.2026 tarihinde hazırlanmıştır.

Bilgilendirme notunun aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla yazılı, elektronik, vb ortamlarda kullanılması önerilmektedir:

Ünal Y, Yıldız AN. Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü Bilgilendirme Notu-HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi 2025/2026-45-[İnternet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/>. Erişim:20.4.2026.

